

[İL] [NO]. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

ESAS NO: [Yıl/Sıra]

SANIK: [Ad Soyad], T.C. Kimlik No: [.....], [kamu görevlisi ise: kurumu ve unvanı], Adres: [.....]

[varsa: MÜDAFİİ: Av. Ad Soyad]

KATILAN: [varsa: katılan kurumun adı]

SUÇ: Rüşvet [TCK 252/1 (veren) / 252/2 (alan) / 252/3 (anlaşma) / 252/5 (aracılık); mütalaada istenmişse 252/7, TCK 43 ve 53/5]

MÜTALAA TARİHİ: [gg.aa.2026] tarihli celsede Cumhuriyet savcısının açıkladığı esas hakkındaki mütalaa

KONU: Rüşvet suçlamasına ilişkin mütalaaya karşı yazılı savunmalarımız, dinleme ve yakalama işlemlerine ilişkin belgelerin getirtilmesi talebimiz ve hükme ilişkin terditli taleplerimizdir.

AÇIKLAMALAR:

1. **Mütalaanın dayanağı:** Savcılık, sanığın [kurum]da [unvan] olarak görev yaptığı dönemde [ruhsat başvurusu / denetim tutanağı / hakediş ödemesi / ihale işlemi] nedeniyle [kişi]den [tutar] TL [ya da başka menfaat: ...] [aldığını / verdiğini / bu konuda anlaştığını / aracılık ettiğini] kabul etmiş ve TCK 252/[..] uyarınca cezalandırma istemiştir. Mütalaa [iletişimin dinlenmesine ilişkin kayıt dökümleri], [ihbarcının beyanı], [gg.aa.20..] tarihli yakalama tutanağı ve [hesap hareketleri] üzerine kuruludur. Rüşvet, iki iradenin belirli bir iş karşılığında bir menfaat üzerinde buluşmasıdır; dosyada bu buluşmayı doğrudan gösteren bir delil yoktur.

2. **Kamu görevlisi sıfatı:** Rüşvet suçunun oluşması için menfaati alan ya da kendisine menfaat sağlanmak istenen kişinin kamusal faaliyete katılan bir kamu görevlisi (TCK 6/1-c) olması ya da 252/8'de sayılan kuruluşlar adına hareket etmesi gerekir. [Dosyanıza göre: Sanık, [özel şirket] çalışanıdır ve bu şirket 252/8'de sayılan kuruluşlardan değildir / sanık olay tarihinde görevinden ayrılmıştır / sanık henüz atanmamıştır.] Bu sıfat bulunmadan 252 uygulanamaz.

3. **Görevin ifasıyla ilgili bir iş:** Menfaatin, kamu görevlisinin görev ve yetki alanına giren bir işin yapılması ya da yapılmaması karşılığında sağlanması gerekir. Mütalaada sözü edilen [işlem] sanığın görev tanımında yer

almamaktadır; bu işi [başka birim / komisyon / üst makam] yürütmektedir [görev dağılım çizelgesi, yetki devri onayı]. Sanığın bu işin sonucunu etkileyecek bir yetkisi bulunmadığından eylem rüşvetin maddi unsurunu taşımaz; en fazla nüfuz ticareti (TCK 255) tartışılabilir.

4. Menfaat ile iş arasındaki karşılık ilişkisi: Dosyada sözü edilen [para / hediye / indirim], sanık ile [kişi] arasındaki [borç ilişkisi / kira ödemesi / ticari alışveriş / akrabalık ve komşuluk ilişkisi] nedeniyle el değiştirmiştir [senet, havale açıklaması, tanık]. Mütalaada işlem tarihi [gg.aa.20..], menfaatin el değiştirdiği tarih [gg.aa.20..] olarak kabul edilmiştir; iki olay arasında [aylar] vardır ve aralarındaki bağı gösteren bir konuşma yoktur. Görevle ilişkilendirilemeyen olağan bir ikram ya da hediye, bir işin karşılığı olmadıkça rüşvet anlaşmasının konusu sayılamaz.

5. İşlemin olağan seyri: Sanığın yaptığı [işlem] mevzuata uygundur ve aynı dönemde benzer başvurularla aynı sürede sonuçlanmıştır [kurumun başvuru listesi, işlem süreleri çizelgesi]. Hiçbir başvuru sahibine ayrıcalık tanınmamış, [kişi]nin dosyası sıradan biçimde işlem görmüştür. Bir menfaatin karşılığı olarak yapılan işte beklenen sapma (öne alma, eksik belgeyle onay, denetimde göz yumma) dosyada gösterilmemiştir.

6. Anlaşmanın varlığı: TCK 252/3, rüşvet konusunda anlaşmaya varılmasını tamamlanmış suç gibi cezalandırır; bu yüzden anlaşmanın, yani teklif ile kabulün aynı iş ve aynı menfaat üzerinde buluştuğunun açıkça ispatı gerekir. Mütalaanın dayandığı [gg.aa.20..] tarihli konuşmada sanık yalnızca "[sanığın sözü]" demiştir; bu söz ne bir miktarı ne bir işi ne de bir kabulü içerir. Belirsiz bir nezaket cevabı ya da konuşmayı kapatmaya yönelik ifade, rüşvet anlaşmasına dönüştürülemez.

7. Kast: Sanık, kendisine verilen [zarfın / paketin] içinde para bulunduğunu bilmemektedir; [zarf masaya bırakılmış ve sanık onu açmadan yakalama yapılmıştır]. Menfaati bilerek kabul etmeyen kişide rüşvet kastı yoktur.

8. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: anlaşma ispatlanamadı ama teklif ya da talep varsa] Dosyada en fazla bir tarafın teklifi ya da talebi bulunmakta, karşı tarafın bunu kabul ettiği gösterilememektedir. Bu durumda TCK 252/4 uyarınca verilecek cezanın yarı oranında indirilmesi gerekir; anlaşmanın varlığını gerektiren 252/3 uygulanamaz.

9. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: menfaat veren sanık, kamu görevlisi işini bekleterek zorladıysa] Sanığın [ruhsat / hakediş / tapu] işlemi her bakımdan hukuka uygun bir işti ve [... ay] boyunca gerekçesiz olarak bekletilmiştir [başvuru tarihi, eksik belge yazısı yokluğu]. Kamu görevlisinin haksız tutum ve davranışları karşısında, haklı işinin hiç ya da vaktinde görülmeyeceği endişesiyle kendisini mecbur hissederek menfaat sağlayan kişi bakımından TCK 250/1 icbarın varlığını kabul eder. Bu hâlde sanık rüşvet veren değil, irtikap suçunun mağdurudur ve hakkında beraat kararı verilmelidir.

10. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: aracılık isnadı varsa] Sanığın, teklifi ya da talebi kamu görevlisine ilettiğine ve kamu görevlisiyle temas kurduğuna dair hiçbir kayıt yoktur. Sanık yalnızca [kişi] ile konuşmuş, [tutar] TL'yi kendisinde tutmuştur. Bu durumda 252/5'teki aracılık gerçekleşmemiştir; eylem kamu görevlisiyle ilişkisi olduğundan bahisle aldatma (TCK 158/2) ya da nüfuz ticareti (TCK 255/1) kapsamında tartışılabilir.

11. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: sanık durumu resmi makamlardan önce bildirdiyse] Sanık, [gg.aa.20..] tarihinde [savcılığa / kolluğa / kurum amirine] başvurarak [rüşvet teklifini / anlaşmayı / aldığı parayı] bildirmiş [ve parayı aynen teslim etmiştir] [başvuru evrakı, tutanak]. Bu başvuru, soruşturma makamlarının olayı öğrendiği [gg.aa.20..] tarihinden öncedir. TCK 254/[1 / 2 / 3] uyarınca sanık hakkında cezaya hükmolunmaması gerekir.

12. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: teslim kolluk ya da ihbarcı tarafından kurgulandıysa] Dosyadaki yazışmalar, teslimin [ihbarcı] ile kolluk tarafından planlandığını ve sanığın daha önce bir talepte bulunmadığını göstermektedir [ihbar dilekçesi, kolluk yazışmaları]. Sanığa [defalarca] ulaşılmış, [masasına zarf bırakılmış]; menfaat sanığın talebiyle değil, kurgulanmış bir girişimle gündeme gelmiştir. Gizli soruşturmacı görevlendirilmesine bu suçta kanun izin vermez (CMK 139/7). Suç işleme kararı bulunmayan bir kişiyi suça yönlendirerek elde edilen delil hukuka aykırıdır ve CMK 206/2-a ile 217/2 uyarınca hükme esas alınamaz.

13. [SEÇENEK — dosyanıza uyuyorsa kullanın: mütalaada 252/7 artırımını istendiyse] TCK 252/7'deki artırım, rüşveti alan ya da bu konuda anlaşılan kişinin yargı görevi yapan, hakem, bilirkişi, noter veya yeminli mali müşavir olmasına bağlıdır. Sanık bu sıfatlardan birini taşımamaktadır [ya da mütalaadaki iş bu sıfatla yürüttüğü bir işle ilgili değildir]; artırım uygulanamaz.

14. **İletişimin dinlenmesi:** Rüşvet, CMK 135/8'de dinlemeye izin verilen suçlar arasındadır; ancak dinleme kararı için somut delillere dayanan kuvvetli şüphe ve başka yolla delil elde edilememesi şartı aranır (CMK 135/1). Dosyaya [dinleme kararının aslı / talep yazısı / uzatma kararı] getirilmemiştir. Kayıtların bir kısmı kararın kapsadığı [gg.aa.20..] ile [gg.aa.20..] dönemi dışında alınmış görünmektedir. Tedbir en fazla iki ay için verilir ve bir ay uzatılabilir (CMK 135/4). Süre dışındaki kayıtlar ve sanığın [eşi / kardeşi] ile yaptığı, kayda alınması yasak görüşmeler (CMK 135/3) hükme esas alınamaz. Döküm metinlerinin ses kayıtlarıyla uyumu ve konuşan kişinin sanık olup olmadığı bilirkişi incelemesiyle tespit edilmemiştir.

15. **Teknik takip ve ses kayıtları:** [Kamera ya da ortam dinlemesi varsa:] Teknik araçlarla izleme yalnız hâkim kararıyla ya da gecikmesinde sakınca bulunan hâlde savcı kararı ve yirmi dört saat içinde hâkim onayıyla yapılabilir; kişinin konutunda uygulanamaz (CMK 140/2, 140/5). [İhbarcının kendi aldığı kayıt varsa:] Kayıt kesintili, başı ve sonu eksik bir kopyadır; ham dosyası ve kayıt cihazı incelenmemiştir. Montaj ya da kesinti olup olmadığı bilirkişi incelemesiyle tespit edilmeden bu kayda dayanılmaz.

16. **Yakalama ve işaretli para:** Yakalama tutanağına göre para [sanığın üzerinde değil, masanın üzerinde / herkesin girebildiği bir odadaki çekmecede] bulunmuştur. Teslimden önce banknotların seri numaralarını gösteren bir tutanak düzenlenmemiş [ya da tutanaktaki numaralar ele geçen paralarla uyuşmamaktadır]. Banknotlar üzerinde parmak izi ya da işaretleme maddesi incelemesi yapılmamıştır. Paranın sanık tarafından kabul edildiği değil, yalnızca bulunduğu yer tespit edilmiştir.

17. **Para trafiği:** Mütalaada sanığın hesaplarına geçtiği ileri sürülen [tutar] TL'nin kaynağı [maaş / kira geliri / kredi / miras] olup belgeleriyle ekte sunulmuştur. Hesap hareketleri bilirkişi incelemesine tabi tutulmamış, ödemelerin tarih ve tutar olarak iddia edilen işlemlerle eşleştirdiği gösterilmemiştir. Sanığın gelirleriyle açıklanabilen bir hesap hareketi rüşvet delili sayılamaz.

18. **Kolluk ifadesi:** Sanığın [gg.aa.20..] tarihli kolluk ifadesi müdafî olmaksızın alınmıştır ve sanık bu ifadeyi duruşmada doğrulamamıştır; CMK 148/4 uyarınca hükme esas alınamaz.

19. **Nitelendirme ve ceza:** [Kamu görevlisi sanık için:] Menfaat ile iş arasındaki bağ kurulamadığı hâlde işlemde bir usulsüzlük bulunduğu kabul edilirse eylem

en fazla görevi kötüye kullanma (TCK 257) kapsamında tartışılabilir. Bu suç için 4483 sayılı Kanun'a göre soruşturma izni gerekir; izin bulunmadıkça hüküm kurulamaz ve CMK 223/8 uyarınca durma kararı verilmesi gerekir. Mahkûmiyet hâlinde temel ceza TCK 61'deki ölçütlere göre alt sınırdan belirlenmeli, TCK 62 indirimi uygulanmalıdır. [Menfaat veren sanık için:] TCK 53/5'teki yasaklama, bir hak ya da yetkinin kötüye kullanılmasıyla işlenen suçlara özgüdür; kamu görevi bulunmayan sanık hakkında uygulanamaz. Sanığın meşru kaynaklı parasının müsaderesine de karar verilmemelidir.

HUKUKİ NEDENLER: TCK m.6/1-c, 53, 55, 61, 62, 158/2, 250, 252, 254, 255, 257; CMK m.135, 139, 140, 148/4, 206, 216, 217, 223, 226, 231; 3628 sayılı Kanun m.17; 4483 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat.

DELİLLER: İletişimin dinlenmesine ilişkin talep yazıları, kararlar ve uzatma kararlarının asılları; ses kayıtlarının ham dosyaları; ihbar dilekçesi ve kolluk yazışmaları; yakalama ve seri numara tutanakları; görev dağılım çizelgesi ve yetki belgeleri; [başvuru listesi ve işlem süreleri]; hesap hareketleri ve gelir belgeleri; [tanık beyanları]; [varsa emsal karar künyesi].

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda arz edilen sebeplerle;

1. Hükümden önce; iletişimin dinlenmesine ilişkin bütün talep yazıları, kararlar ve uzatma kararlarının asıllarının getirtilmesine, ses kayıtlarının ham dosyalarının ses karşılaştırması, bütünlük ve montaj yönünden bilirkişiye incelettirilmesine, ihbar tarihine ve teslimin planlanmasına ilişkin kolluk yazışmalarının celbine, işaretli paralara ait seri numara tutanağının ve parmak izi incelemesinin istenmesine, [görev dağılım belgelerinin kurumdan sorulmasına], [hesap hareketlerinin mali bilirkişiye incelettirilmesine], [tanık [ad]ın dinlenmesine],

2. Suçun sanık tarafından işlendiği sabit olmadığından CMK 223/2-e, [anlaşma ya da karşılık ilişkisi bulunmadığından CMK 223/2-a], [sanık irtikabın mağduru olduğundan CMK 223/2-a], [kast bulunmadığından CMK 223/2-c] uyarınca BERAATİNE,

3. [TCK 254 kapsamındaysa: Sanık hakkında CMK 223/4-a uyarınca ceza verilmesine yer olmadığına,]

4. Mahkemeniz aksi kanaatte ise terditli olarak; anlaşmaya varılmadığından TCK 252/4 uyarınca yarı oranında indirim yapılmasına, [eylemin TCK 255/1 ya da

158/2 kapsamında nitelendirilmesine], [eylemin TCK 257 kapsamında nitelendirilmesi hâlinde soruşturma izni bulunmadığından CMK 223/8 uyarınca durma kararı verilmesine], [TCK 252/7 artırımının uygulanmamasına],

5. Temel cezanın alt sınırdan belirlenmesine ve TCK 62 indiriminin uygulanmasına,

6. [Kamu görevlisi sanık için: TCK 53/5 uyarınca yasaklama süresinin alt sınırdan belirlenmesine; menfaat veren sanık için: 53/5'in uygulanmamasına], sanığın meşru kaynaklı parasının iadesine,

7. Sonuç ceza iki yılı geçmezse hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına; bu mümkün olmazsa cezanın ertelenmesine,

8. [Sanık tutuklu ise: Tahliyesine, gerekirse adli kontrol tedbiri uygulanmasına], karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim.

[gg.aa.2026]

Sanık [Ad Soyad / İmza]

[varsa: Müdafii Av. Ad Soyad / İmza]

EKLER:

1. [Görev tanımı, görev dağılım çizelgesi ve yetki devri belgeleri]

2. [Paranın kaynağını gösteren senet, kira sözleşmesi, havale dekontu, gelir belgeleri]

3. [Başvurunun bekletildiğini ya da olağan sürede sonuçlandığını gösteren kurum kayıtları]

4. [Resmi makamlara yapılan bildirim ve teslim tutanağı (TCK 254 için)]

5. [Adli sicil kaydı, hizmet belgesi, aile durumunu gösteren belgeler]